

RÖPORTAJ

Doç. Dr. Giorgio Cafiero:

“İSRAİL’İN GAZZE’DEKİ ‘SAVAŞI’ ÖFKE VE İNTİKAM ARZUSUNDAN KAYNAKLANMAKTADIR”

ABDENNOUR TOUMI

Kurum Dışı Araştırmacı ORSAM

“İsrail açısından stratejik düşünme eksikliğini söylemek yanlış olmayacaktır. İsrail yönetimi, hedeflerinin ve askerî saldırılarının temel hedefini Hamas’ı ortadan kaldırmak olarak açıklamıştır. Ancak bölgedeki koşullar dikkatli şekilde değerlendirildiğinde Hamas iktidardan uzaklaştırılsa bile Gazze’deki savaş sonrası yönetime ilişkin kimsenin yanıtlamayacağı sayısız soru bulunmaktadır.”

Abdenmour Toumi: İsrail’in Gazze Şeridi’nde başlattığı askerî operasyon ve Batı Şeria’da devam eden toplu cezalandırmanın üzerinden 7 hafta geçti. İsrail-Filistin savaşında benzeri görülmemiş bu askerî operasyon ve sonuçlarına ilişkin değerlendirmeleriniz nelerdir?

Doç. Dr. Giorgio Cafiero: 7 haftadır süren gelişmeler, İsrail’in Gazze’deki savaşı öfke ve intikam arzusunun kaynaklanmaktadır. İsrail açısından stratejik düşünme eksikliğini söylemek yanlış olmayacaktır. İsrail yönetimi, hedeflerinin ve askerî saldırılarının temel he-

Kimdir?

Giorgio Cafiero

Doç. Dr. Giorgio Cafiero, Washington DC merkezli bir jeopolitik risk danışmanlığı olan Gulf State Analytics’in CEO’su ve kurucusudur. Aynı zamanda Georgetown Üniversitesinde akademisyen ve Amerikan Güvenlik Projesi’nde yardımcı araştırmacıdır. Cafiero, Körfez Uluslararası Forumu (Gulf International Forum), Stimson Merkezi, el-Cezire, Responsible Statecraft dergisi gibi çeşitli kurum, kuruluş ve yayınlara düzenli olarak katkıda bulunmaktadır. Kariyeri boyunca birçok kamu ve özel sektör kuruluşuna danışmanlık yapan, çeşitli ülkelerin diplomatlarını Körfez meseleleri hakkında bilgilendiren ve çok uluslu hukuk firmalarında konu uzmanı olarak çalışan Cafiero, San Diego Üniversitesinden uluslararası ilişkiler alanında yüksek lisans derecesini almıştır.

defini Hamas'ı ortadan kaldırmak olarak açıklamıştır. Ancak bölgedeki koşullar dikkatli şekilde değerlendirildiğinde Hamas iktidardan uzaklaştırılsa bile Gazze'deki savaş sonrası yönetime ilişkin kimşenin yanıtlayamayacağı sayısız soru bulunmaktadır. İsraililer "ertesini güne" hazırlanmayı başaramadılar ve bu durum çatışmalarındaki temel endişe olarak gelişmektedir. Bu durum İsrail'in stratejik düşünme konusundaki eksikliğini ve savaşın intikam duygusuna dönüşme ihtimalini göstermektedir.

Abdenmour Toumi: İsrail Ordusunun oluşturduğu insani felaket ve katliamın ardından Filistinliler hiçbir yere gitmeyeceklerini tüm dünyaya gösterdi. Katar ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD) öncülüğündeki yeni "insani duraklama" mekanizmaları ve rehine diplomasisi yaklaşımıyla Gazze nereye gidiyor?

Doç. Dr. Giorgio Cafiero: Öncelikle Gazze'nin geleceğini pek çok belirsizliğin gölgelediğini ve durumun daha da karmaşıklaştığını söylemek gerekir. Bu belirsizlikler süregiden çatışma ortamında daha fazla derinleşmektedir. Hamas'ı popüler

kılan koşulların ve dinamiklerin ortadan kalkmayacağı ve dolayısıyla varlığını sonraki süreçlerde de sürdüreceği açıktır. Söz konusu koşul ve dinamikler, varlık göstermenin de ötesinde daha aşırı hâle gelecek ve Filistinli grubu etkili kılan Hamas'ın fikirleri, gündemleri ve felsefeleri devam edecektir. Gelecekte Hamas olmasa bile İsrail'e karşı Hamas'la aynı amaca hizmet edecek ve muhtemelen benzer ideolojiye sahip bir Filistin direnişi olacaktır. Ancak birçok İsraili ve Amerikalı bu gerçeği anlayamıyor. Bu anlamama

durumu Ortadoğu'daki en köklü sorunun çözüm yollarını da tıkamaktadır.

Washington ve diğer Batılı başkentlerdeki İsrail-Filistin ile Küresel Güney'e ilişkin konuşulan konular ve ana akım anlatılar arasında büyük bir uçurum bulunmaktadır ve bu durum iki kesim arasındaki güvensizliği de beslemektedir. Küresel Güney'deki tepkilerin Batı başkentlerinde ortaya çıkan siyasi tutumdan oldukça farklılık gösterdiği ortadadır.

Abdenmour Toumi: Aksa Tufanı Operasyonu'nun, devam eden işgale karşı dünyanın tepkisini ortaya çıkardığı ve Küresel Güney ile Batılı güçler arasındaki uçurumu derinleştirdiği söylenebilir mi? İkincisinin kamuoyu (hatta ulusal düzeyde ve Barcelona'da olduğu gibi bölgesel olarak Belçika ve İspanya gibi

bazı hükümetler) Filistin davasına destek göstererek ilkinde katılmış olsa da.

Doç. Dr. Giorgio Cafiero: Washington ve diğer Batılı başkentlerdeki İsrail-Filistin ile Küresel Güney'e ilişkin konuşulan konular ve ana akım anlatılar arasında büyük bir uçurum bulunmaktadır ve bu durum iki kesim arasındaki güvensizliği de beslemektedir. Küresel Güney'deki tepkilerin Batı başkentlerinde ortaya çıkan siyasi tutumdan oldukça farklılık gösterdiği ortadadır. ABD ve Avrupalı müttefiklerinin çoğu, İsrail'in "uluslararası kurallara dayalı düzenden" muaf tutulmayı hak ettiğine inanırken, Küresel Güney'deki ülkeler bunu yapmıyor. Batılı başkentler İsrail'in askerî saldırılarına yönelik tutumları konusunda destek niteliğindeki yaklaşımlarını sürdürmektedir. 7 Ekim'den bu yana ortaya çıkan olaylar, Küresel Güney'de ABD ve Avrupalı güçlerin

"uluslararası kurallara dayalı düzen" ve insan hakları söz konusu olduğunda tamamen ikiyüzlü olduğu yönündeki görüşü daha da güçlendirmiştir. Dolayısıyla bu durum Küresel Güney'de Batı'nın normatif konularla ilgili tutumunu sorgular nitelikte sonuçlar oluşturmaktadır.

“

İsrail'in Gazze'ye yönelik savaşı, birçok ülkeyi tehdit edebilecek tehlikeli yollarla bölgeye yayılma riski taşımaktadır. Dolayısıyla Gazze çatışmalarının derinleşmesi ve genişlemesi ihtimali Arap devletlerinin İsrail'e yönelik kaygılarını daha da yoğunlaştırmaktadır.

”

Abdenmour Toumi: İsrail'in Gazze Şeridi'nde devam eden askerî operasyonunda bölgesel aktörlerin Arap ve Arap olmayan

devletlerin konumu, rolü ve algısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Doç. Dr. Giorgio Cafiero: Birçok Arap ülkesi iki ana nedenden dolayı mevcut durumdan korku duymaktadır. Birincisi, İsrail'in Gazze'ye yönelik savaşı, birçok ülkeyi tehdit edebilecek tehlikeli yollarla bölgeye yayılma riski taşımaktadır. Dolayısıyla Gazze çatışmalarının derinleşmesi ve genişlemesi ihtimali Arap devletlerinin İsrail'e yönelik kaygılarını daha da yoğunlaştırmaktadır. İkincisi, Filistin meselesinin bazı Arapları harekete geçirme durumu söz konusudur. Bu durum ise egemen rejimleri terdirgin edecek potansiyel barındırmaktadır. Yani meselenin iki boyutu söz konusudur; ilki, İsrail'in başlattığı savaşın bölgeye yayılma ihtimali ikincisi ise bölge rejimlerinin kendi halklarının harekete geçme durumudur. ■